

{ MAGYARORSZÁGI ADÓREGISZTRÁCIÓ EKAER } KÖTELMÉ

HÁTTÉR

Adott társaság kockázatos és nem kockázatos termékeket értékesít belföldi partnerei felé. Saját tevékenységei mellett a társaság pénzügyi képviselőként az anyavállalatának magyarországi értékesítései vonatkozásában is eljár. (Az anyavállalat Magyarországon csak és kizárólag áfa regisztrációval rendelkezik).

KÉRDÉSEK

1. Az anyavállalat által teljesített első belföldi termékértékesítések, közösségből és oda történő értékesítések (összefoglalva: EKAER kötelezettségek) kapcsán jól értelmezzük a 2003/92 adózás rendje törvény 9. § (5) és (6) bekezdését, amennyiben úgy gondoljuk, hogy az anyavállalat által teljesített valamennyi EKAER kötelezettséget jelentő ügyletet a pénzügyi képviselőt ellátó társaságnak kell elvégezni (bejelentések, EKAER szám igénylések, stb.), függetlenül attól, hogy rendelkezik-e a szükséges ilyen irányú meghatalmazással vagy sem? **Amennyiben a pénzügyi képviselő nem teljesíti az anyavállalat fenti EKAER kötelezettségét, úgy az egyetemleges felelősség miatt ő lesz a mulasztási bírság megfizetésének alanya?**
2. A Társaság a kereskedelmi értékesítések során rendszeresen ad át ingyenesen terméket (üzletpolitikai célból). Az ilyen termékek esetében hogyan kell meghatározni az ART 22/E. § (8) j) pont szerinti árat? Mi a helyzet, ha nincs előállítási érték sem? (kereskedelmi társaságoknál ez előfordulhat). Az ingyenes átadásokat kizárólag más, ellenértékes értékesítésekkel együtt szállítják

ki a vevőknek. **Hogyan kell az EKAER kötelezettségeket teljesíteni ellenértékes és nem ellenértékes ügyletek esetében?**

3. A Társaság belföldi értékesítései során előfordul, hogy a vevő megrendeli az árut, kifizeti és saját maga jön el az áruért. Az EKAER kötelezettség ART 11. melléklet III. alcím 1 pontja szerint „a belföldi feladási címről belföldi átvételi címre történő közúti fuvarozással járó, első belföldi adóköteles termékértékesítés esetén a meghatározott adatokat az EKAER szám megállapítása érdekében a feladó jelenti be”. A feladó ART szerinti fogalma alatt a Társaságot kell érteni, ugyanakkor az első belföldi termékértékesítés feladói oldalról nem jár közúti fuvarozással, hiszen azt a vevő intézi, végzi. **Ebben az esetben is a feladónak minősülő Társaság lesz az EKAER kötelezett?**
4. A Társaság értékesítési csatornáik között előfordul olyan értékesítés, amikor egy belföldi adóalanynak értékesít terméket, és amely termék leszállítása a közösség területéről történik. (A Társaság megrendeli egy közösségi adóalanytól, aki egyenesen a Társaság vevőjének részére szállítja le a terméket). **Milyen címen kell bejelenteni ezt az értékesítést az EKAER rendszerbe? Egy vagy két darab EKAER számot kell igényelni az ügylet lekezeléséhez, hiszen egyrészt történik egy közösségen belüli beszerzés (van fuvarozás) és egy belföldi első termékértékesítés (van fuvarozás)?**

ADÓHATÓSÁGI VÁLASZ (érkezett: 2015.február 25.)

1. Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.) 9. § (5) bekezdése értelmében a képviselet fennállása alatt kizárólag a pénzügyi képviselő jogosult, de egyben köteles is a külföldi vállalkozás nevében teljesíteni az adókötelezettségeket. Ez azt is jelenti, hogy a pénzügyi képviselet fennállása alatt a külföldi vállalkozás saját maga nem teljesítheti adókötelezettségét, de arra sincs mód, hogy akár az adózó, akár a pénzügyi képviselő más személyt, szervezetet bízjon meg a külföldi vállalkozás adóügyeinek intézésére. A pénzügyi képviselőt és a külföldi vállalkozást a külföldi vállalkozás adókötelezettségeiért EGYETEMLEGES felelősség terheli. [Art. 9. § (6) bekezdés]

Tekintettel arra, hogy a pénzügyi képviselő feladata, hogy a képviselt adózó adóügyeiben kizárólagos jogosultsággal eljárjon, az adókötelezettségeket (bevallás, adófizetés, bejelentés stb.) teljesítse, ezért olyan széles körű jogosítványokkal, illetve kötelezettségekkel rendelkezik, amelyekre figyelemmel az Art. 9. § (6) bekezdése a külföldi vállalkozás és a pénzügyi képviselő egyetemleges felelősségét mondja ki. Ebből következően az egyetemleges felelősség elve alapján amennyiben mulasztási bírság kiszabásának van helye, úgy mind a külföldi vállalkozás, mind pedig a pénzügyi képviselő terhére határozattal kell megállapítani a kötelezettséget.

2. Amennyiben csak áruminta fuvarozással egybekötött értékesítésről vagy egyéb célú kivitelről van szó, először mindig meg kell vizsgálni, hogy a tömegre és értékre vonatkozó mentességi szabályok alá esik-e a fuvarozott termékegység. [Art. 22/E. § (4) és (6a) bekezdések]

Az EKAER fogalmain belül termékértékesítés alatt az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (Áfa. tv.) alapján termékértékesítésnek számító ügyleteket kell érteni. Az Áfa. tv. 11. § (3) bekezdés b) pontja alapján az ingyenesen termékmintaként és kis értékű termékként átadott áruk esetén nem beszélhetünk termék értékesítéséről, így az ilyen áru fuvarozásához nem kell EKAER szám. A mintaként és kis értékű termékként adott árunak természetesen meg kell felelnie az Áfa. tv. 259. § 3. és 9. pontjában található fogalmaknak.

Az áruminta a képviselt terméknek kisebb és jellemző része vagy mennyisége, amelyet kizárólag a képviselt termék bemutatásának céljára adnak, és amely fizikai állapotánál, vagyoni értékénél fogva más cél elérésére nem is alkalmas. Kis értékűnek pedig akkor minősül a termék, ha a juttatott vagyoni előny értéke nem haladja meg az 5000 forintnak megfelelő pénzösszeget, amelyet a termék

átengedés kori adót is tartalmazó szokásos piaci árának alapulvételével kell megállapítani. Ezen kívül megfelelő bizonylatokkal igazolni kell, hogy ingyenesen került átadásra a termék.

Amennyiben európai uniós viszonylatban kerül sor az ingyenes termékminta vagy kis értékű termék átadására, úgy az Áfa. tv. alapján nem minősül termékértékesítésnek (ha megfelel a fenti fogalmaknak). Az Art. 22/E. § (1) bekezdés b) pontja alapján azonban egyéb célú kivitel fogalma alá esik az ilyen célú fuvarozás, így ahhoz, ha a mentesség nem alkalmazható és az egyéb feltételek is fennállnak, kell EKAER szám. Ugyanakkor, ha az ingyenesen átadott termék az Áfa tv. alapján termékértékesítésnek minősül, akkor az általános szabályok szerint kell eljárni a szállítás irányának figyelembe vételével.

Az Art. 22/E. § (8) bekezdésének j) pontja értelmében amennyiben a termék közúti fuvarozásának indoka termékbeszerzés vagy termékértékesítés, az egyes termékmegnevezésekhez (tételhez) tartozó adó nélküli ellenérték, egyéb célú közúti fuvarozás esetén az egyes termékmegnevezésekhez (tételhez) tartozó adó nélküli beszerzési ár vagy az ahhoz hasonló termék adó nélküli beszerzési ára, ilyen ár hiányában pedig az adó nélküli előállítási érték az az adat, amelynek feltüntetése kötelező.

Az Art. 11. számú mellékletének I. 4. pontja alapján a bejelentésre kötelezett a termék szállító gépjárműre történő felrakódását követően a termék kirakodási (átvételi) helyre érkezésének bejelentéséig a módosítás indokának megadásával módosíthatja az EKAER elektronikus felületén a 22/E. § (8) bekezdés h) pont hc) alpontja és j) és k) pontja szerinti adatokat (tömeg, ellenérték, forgalmi rendszám). A módosítást az arra okot adó körülmény bekövetkezését követően haladéktalanul be kell jelenteni. Az állami adó- és vámhatóság által lefolytatott ellenőrzés során az EKAER szám alatt az aktuális valós adatoknak kell szerepelniük, ezért a bejelentésre kötelezett tartozik felelősséggel.

Levelében ismertetett esetben a rendelkezésükre álló adatok alapján szükséges megadni az értékadatokat. Amennyiben az áru pontos értékéről valamilyen okból nincsen tudomásuk, úgy a rendszerben egy megközelítő értékadatot kell rögzíteni.

Megjegyezzük, hogy álláspontunk szerint a legtöbb esetben nem okozhat gondot az ingyenesen átadott termékek értékének meghatározása, ugyanis az Áfa tv. 11. §-a szerint az ingyenes átadás is

ellenérték fejében teljesített termékértékesítésnek minősül (feltéve, hogy az így átadott termékhez adólevonási jog kapcsolódott, valamint nem termékmintáról vagy kis értékű termékről van szó), így az áfa-alapját eddig is meg kellett határozni. Az Áfa tv. 68. §-a szerint a 11. §-ban említett esetekben így az ingyenes termékátadásnál is az adó alapja a termék teljesítéskori beszerzési ára (ha úgy tetszik forgalmi értéke), ennek hiányában előállítási költsége.

Abban az esetben, ha információt szereznek arról, hogy a valós érték nem felel meg az Önök által megadottnak, úgy az Art. 11. számú mellékletében meghatározottak szerint azt haladéktalanul módosítani szükséges. Ha a fuvarozás befejezését (EKAER szám lezárását) követően derül ki, hogy a lejelentett érték és a tényleges (pl. számlázott) értéke eltér egymástól, abban az esetben miután a fuvarozás már befejeződött, nincs teendő.

3. Az Art. 22/E. § (1) bekezdés c) pontja értelmében útdíjköteles (3,5 tonnánál nagyobb össztömegű) gépjárművel végzett, közúti fuvarozással járó belföldi forgalomban nem végfelhasználó részére történő első adóköteles termékértékesítést kizárólag érvényes EKAER számmal rendelkező adózó folytathat.

A bejelentési kötelezettség a kockázatos élelmiszerek esetében akkor is fennáll az Art. 22/E. § (4) bekezdése alapján, ha a terméket olyan gépjárművel fuvarozzák, amely nem útdíjköteles (tehát 3,5 tonnánál alacsonyabb össztömegű), és egy fuvarozás keretében ugyanazon címzett részére fuvarozott termékek tömege a 200 kg-ot vagy az adó nélküli ellenértéke a 250 000 forintot meghaladja, illetve egyéb kockázatos termékek esetében, ha a terméket olyan gépjárművel fuvarozzák, amely nem útdíjköteles, és egy fuvarozás keretében ugyanazon címzett részére fuvarozott termékek tömege az 500 kg-ot vagy az adó nélküli ellenértéke az 1 millió forintot meghaladja.

Az Art. idézett rendelkezései alapján nem a közúti fuvarozás keletkeztet bejelentési kötelezettséget, hanem a belföldi forgalomban nem végfelhasználó részére történő, fuvarozással egybekötött első adóköteles termékértékesítés. Amennyiben tehát az adózó a terméket belföldi forgalomban nem végfelhasználó részére történő első adóköteles termékértékesítés céljából az Art. 22/E. § (1) bekezdés c) pontjában, vagy a 22/E. § (4) bekezdésében meghatározott feltételeknek megfelelően fuvarozza, vagy fuvaroztatja, úgy az adózót bejelentési kötelezettség terheli az Art. 22/E. §-a

szerint, függetlenül attól, hogy az adózó saját tulajdonban álló járművel maga végzi a szállítást, vagy bérlő a járművet a szállításhoz, vagy fuvarozót bíz meg a termékek elszállításával.

A közúti fuvarozással járó tevékenység kapcsán az EKAER szám igénylése iránti kötelezettség megítélésakor a fuvarozás fogalmát nem a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:257. §-a szerinti definíció alapján kell megítélni, hanem a fuvarozás, mint hétköznapi fogalom értelmezése alapján. Ebben az esetben tehát nem szükségszerű (de nem is kizárt), hogy a jogügyletben fuvarozó és feladó is jelen legyen, **tehát nincs jelentősége annak, hogy ki végzi a fuvarozási tevékenységet, mint ahogy annak sem, hogy hol száll át a tulajdonjog.**

A levelében felvázolt esetben a bejelentési kötelezettség tehát akkor áll fenn, ha megvalósul az Art. idézett 22/E. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt belföldi forgalomban nem végfelhasználó részére történő, fuvarozással egybekötött első adóköteles termékértékesítés. Annak megítélése ugyanakkor, hogy a termékértékesítés fuvarozással egybekötött vagy sem ilyenkor attól függ, hogy a felek között van-e előzetes megrendelés.

Így amennyiben a vevő az eladó üzlethelyiségében vagy telephelyén az általa előzetes megrendelés nélkül megvásárolt saját tulajdonú terméket szállítja belföldön a saját telephelyére, akkor ezzel a fuvarozással összefüggésben nem merül fel bejelentési kötelezettsége. Ebben az esetben ugyanis a saját áru mozgatása kizárólag belföldön történik, és ahhoz nem kapcsolódik termékértékesítés, vagyis nem teljesülnek az Art. 22/E. § (1) bekezdés c) pont alkalmazásának feltételei.

Ugyanakkor, ha a felek között a termékértékesítés előzetes megrendelés alapján történt (a beadványában leírtak alapján igen), akkor, ha a mentesség nem alkalmazható és az egyéb feltételek is fennállnak a bejelentési kötelezettség fennáll.

Az Art. 22/E. § (2) bekezdése értelmében a közúti fuvarozással járó tevékenységet folytatni kívánó adózó az EKAER szám megállapítása érdekében köteles az állami adó- és vámhatóságához az Art. 11. számú melléklete szerinti adattartalommal bejelentést tenni. Az Art. 11. számú melléklet III. 1. pontjából következően belföldi feladási címről belföldi átvételi címre történő közúti fuvarozással járó, első belföldi adóköteles nem közvetlenül végfelhasználó részére történő termékértékesítés esetén, az Art. 22/A. § (8) bekezdés b)-j) pontjában meghatározott adatokat az EKAER szám megállapítása érdekében a FELADÓ jelenti be az állami adó- és vámhatóságához az EKAER

elektronikus felületén, legkésőbb a termék gépjárműre történő felrakódásának megkezdéséig. A rendszám adatot az EKAER elektronikus felületén, az EKAER szám igénylésekor vagy azt követően, de legkésőbb a termék gépjárműre történő felrakódásának megkezdéséig a feladónak kell bejelentenie. A termék fuvarozására használt gépjármű kirakodási helyre érkezésének időpontját a felek megállapodása alapján a címzett (átvevő) vagy a feladó jelenti be a szállító gépjármű kirakodási (átvételi) címre érkezésekor, de legkésőbb a terméket szállító gépjármű kirakodási (átvételi) címre érkezését követő munkanapon.

Az EKAER szám megállapítása érdekében a bejelentést tehát a termék első eladója köteles megtenni.

4. A kérdéses esetben egy az Európai Unió Magyarországtól eltérő tagállamban letelepedett adóalany (A) termékértékesítést teljesít egy magyar adóalany (B) részére, aki a terméket továbbértékesíti egy szintén belföldi (C) társaságnak úgy, hogy a termék az (A) EU-s társaságtól közvetlenül a (C) magyar társaság felé kerül elszállításra.

Mivel a vázolt esetben egyetlen szállítás történik, és az útdíjköteles gépjárművel végzett, az Európai Unió más tagállamából Magyarországra történő közúti fuvarozással járó tevékenység esetén szükséges az EKAER rendszerben az adatokat rögzíteni, így bejelentési kötelezettséget is csak egyszer kell teljesíteni.

Az Art. 178. § 45. pontja alapján címettnék, a terméknek az Európai Unió más tagállamából Magyarország területére irányuló beszerzését megvalósító általános forgalmi adó alanya minősül.

Jelen ügylet kapcsán a bejelentési kötelezettség (B) társaságot terheli, ugyanis az Art. alapján ő fog címettnék minősülni, mert ténylegesen ő szerzi be a Közösségből az árut, vagyis a közösségi termékbeszerzést, azaz 22/E. § (1) bekezdés a) pontja szerinti tényállást ő fogja megvalósítani.